



**Crna Gora**  
**AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE**

**Broj: 02 – 753/1**  
**Podgorica, 30.05.2022. godine**

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru NVO „Media centar“ iz Podgorice (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-753 od 04.05.2022. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

**R J E Š E N J E**

1. Odbija se, kao neosnovan, prigovor NVO „Media centar“ iz Podgorice, na rad Javnog preduzeća „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice, kao javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-753 od 04.05.2022. godine).
2. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
3. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije [www.aemcg.org](http://www.aemcg.org).
4. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

**O b r a z l o ž e n j e**

Dana 04.05.2022. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je prigovor NVO „Media centar“ iz Podgorice, na rad Javnog preduzeća „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice, kao javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-753 od 04.05.2022. godine).

Podnosilac prigovora ukazao je da je „u emisiji 'Gledajmo se' autora emisije Seada Sadikovića prekršen Pravilnik o programskim standardima, na način što je u najavi priloga autor kritikovao neimenovane kritičare prakse da RTCG organizuje iftar, večernji obrok tokom islamskog mjeseca Ramazana. Sadiković je, najavljujući prilog o pečenju rakije u jednom seoskom domaćinstvu, rekao, pored ostalog i ovo: Kraj kazana smo bili, ali nijesmo pili. Će da se pije uz ramazan vino il' rakiju-još gore - i afirmiše to bezumlje kao borbu protiv bezumlja, a još preko javnog servisa što iftar je organizovao prije par dana, o čemu dežurni kritizeri graknuše na sva zvana k'o dokoni popovi što... Ama ništa, bolje se za jezik ujesti nego s njima mlatit praznu slamu. Mogu oni to i sami. Najljepše im tu u praznoj slami. Idemo mi u našu priču... Autor komentariše nešto o čemu TVCG ranije nije informisao svoje gledaoce, tako da oni ne znaju ko su ti 'dežurni kritizeri' koji su, kako Sadiković komentariše, graknuli na sva zvana, i šta su oni to rekli u vezi sa tom organizacijom iftara, niti im Sadiković to kaže. Ne znamo za druge, ali Media centar je jasno saopštio svoje mišljenje o tome, ali o tome TVCG nije informisao svoje gledaoce, kao ni o nečemu što su, moguće, rekli drugi 'kritizeri'“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“) i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 35/11, u daljem tekstu: „Pravilnik“).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 09.05.2022. godine (akt broj 02-753/1 od 09.05.2022. godine).

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Članom 56 st. 4 Zakona i članom 8 Pravilnika je predviđeno da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane, te da se događaji moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja biti profesionalno i korektno zastupljeni, pri čemu mišljenja i komentari moraju biti odvojeni od činjeničnog izvještavanja.
- Načelo objektivnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja (čl. 4 st. 1 al. i) Pravilnika).
- Načelo nepristrasnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i si.), odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog (čl. 4 st. 1 al. j) Pravilnika).
- Član 4 stav 1 tačka l) Pravilnika načelo slobode objavljivanja komentara definiše kao slobodu elektronskih medija da u skladu sa svojom uređivačkom politikom komentarišu pojave, događaje i postupke pojedinaca, državnih organa, političkih partija i drugih institucija, kao i obaveza da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je dana 26.04.2022. godine, emitovao magazin „Gledajmo se“, u terminu od 20:02:28 do 20:52:46 sati (50 minuta 14 sekunde) i u okviru istog, u terminu od 20:02:42 do 20:05:12 sati (2 minuta 30 sekundi), segment čiji je opis dat u tački 2.
2. Glas iz OFF-a: *„Ko je sa nama, sa nama je, u magazinu u kom' narod priča. Narod što pokatkad i šuti, kad se ljuti. Ljuti-šuti. A u ovom magazinu o ljutoj ne šuti, rakiji ljutoj. Kraj kazana smo bili, a nismo pili. De da se pije uz Ramazan vino, il' rakiju, još gore, i afirmiše to bezumlje, kao borbu protiv bezumlja, a još preko Javnog servisa što iftar organizovao prije par dana o čemu dežurni kritizeri graknuše na sva zvona, ko' dokonu popovi što..., ama ništa, bolje se za jezik ujesti nego s njima mlatit praznu slamu. Mogu oni to i sami. Najljepše im tu, u praznoj slami. Al' idemo mi u našu priču, direktno suprotstavljenu našem putu u Evropu. Putu, što je sa svakom kapljicom iz rakijskog kazana sve krivudaviji i uži. Evo zašto. Prvo, proizvodnja elhoholnih pića je, u Evropi, strogo kontrolisana i svaka flaša proizvedena na tradicionalan način, kao se kod nas čini, krivično je djelo, upisano i u našoj, s njima usklađenoj, legislativi. E, zamislite sada, da oni nas prime u Evropsku uniju, a mi kod njih u Brisel, na taj svečani čin prijema sa pletenkom u lijevoj, a o ljevoru u deskoj ruci, ni da se pomisli ne bi smjelo. Hajde objasni ti Makronu il' Šolcu da smo sa obrazom došli, da su naši običaji takvi. De bez obraza u Evropu. Nema šansi. Niti mogu shvatiti, sve i da im najbolje prevod načinimo, stihove našeg velikog Vita Nikolića koji kaže:*  
*'Gori jesen, kaplju šljive  
u prvotok ljut,  
a mi grlom u Polimlje  
-nanio nas put!  
Tri smo noći i tri dana  
tekli kao Lim  
od kazana do kazana,  
-uporedo s njim.  
Gori jesen, teče sljiva  
u prvotok ljut..  
Teško li je iz Polimlja  
niz trijezan put.“*
3. Sporni segment, na koji se prigovor odnosi, čini dio najave priloga posvećenog proizvodnji rakije (alkoholnog pića) u jednom domaćinstvu. Prilog proizveden i emitovan u vrijeme posta u toku mjeseca Ramazana, a autor se osim ukazivanja na to kroz navod „Kraj kazana smo bili, a nismo

*pili. De da se pije uz Ramazan vino, il' rakiju*", osvrnuo na ocjene neidentifikovanih lica („kritizera“) RTCG zbog organizaciji iftara (večernjeg obroka tokom islamskog mjeseca Ramazana). Navodi iz predmetnog segmenta predstavljaju stav autora na koji ima pravo u skladu sa njegovom slobodom izražavanja. Termini koje je koristio („dežurni kritizeri“, ... „graknuše na sva zvona k'o dokoni popovi“) su možda provokativni, ali posmatrani u okviru cjeline segmenta ne mogu se smatrati kršenjem programskih standarda.

4. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u, skladu sa načelom slobode objavljivanja komentara i njegovom uređivačkom politikom, komentariše događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoji od ostalih vijesti i informacija, posebno onih kojih se odnose na istu temu. Sa druge strane, ne može se dovesti u pitanje ni pravo podnosioca prigovora da, ukoliko smatra da izneseni stavovi i mišljenja, nijesu utemeljeni na njih reaguje podnošenjem ispravke ili odgovora.
5. Emitovani prilog ne sadrži elemente koji ukazuju na kršenje „načela nepristrasnosti“ odnosno „načela objektivnosti“, koja obavezuje elektronski medij „da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara“, odnosno da „u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinито predstavio predmet informativnog sadržaja“.
6. U predmetnom slučaju emiter nije prekršio „pravilo druge strane“, jer prilog ne predstavlja rezultat izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste. Da je to bio slučaj onda bi emiter imao obavezu da, saglasno „pravilu druge strane“, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. U prilogu nije riječ o raspravi, polemici i sl., niti se on bavi utvrđivanjem stavova različitih strana o konkretnom pitanju (čemu služi „pravilo druge strane“).
7. U prilogu se ne pominju konkretni subjekti već se navodi „dežurni kritizer“, pa lica koja smatraju da su na njihov račun su izrečene određene ocjene, imali su na raspolaganju razne mogućnosti da iznesu svoje viđenje (saopštenje, reagovanje) ili da zaštite svoje interese putem podnošenja ispravke ili odgovora, koje je emiter bio dužan da objavi, u skladu sa Zakonom o medijima. Prema raspoloživim informacijama, to pravo nisu iskoristili.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da podneseni prigovor nije opravdan, da emiter nije prekršio obaveze vezane za proizvodnju informativnog programa, odnosno da u predmetnom slučaju nije prekršen čl. 56 st. 4 Zakona, čl. 8 Pravilnika i tač. 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije [www.aemcg.org](http://www.aemcg.org).

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

#### **UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU**

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- NVO „Media centar“, podnosilac prigovora
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

